

Rezignace Maura Ferrariho – prohlášení vědecké rady ERC

8. 4. 2020

(překlad: Tomáš Jungwirth, člen vědecké rady ERC)

Vědecká rada ERC bere s politováním na vědomí prohlášení Maura Ferrariho o jeho rezignaci ze dne 7. dubna. Zde uvádíme fakta o této situaci.

V pátek 27. března požádalo jednomyslně všech 19 aktivních členů vědecké rady ERC, aby Mauro Ferrari odstoupil ze své funkce prezidenta ERC.

Tato žádost byla podána ze čtyř důvodů:

1. Během svého tříměsíčního funkčního období profesor Ferrari projevil naprosté nepochopení smyslu existence ERC, kterým je podpora špičkového výzkumu koncipovaného a prováděného nejlepšími vědci v Evropě. Ačkoli slovně tento smysl ve veřejných prohlášeních podporuje, návrhy, které předložil Vědecké radě, takové chápání neodrážely. Celkově nerozuměl postavení ERC v širším kontextu rámcového programu EU Horizont 2020 pro výzkum a inovace.
2. Od svého jmenování profesor Ferrari projevil nedostatečnou angažovanost v ERC, nezúčastnil se mnoha důležitých setkání, značný čas trávil v USA a při zastupování ERC neobhajoval program a poslání ERC.
3. Naproti tomu profesor Ferrari uskutečnil v rámci Komise několik osobních iniciativ, aniž by je předem konzultoval s Vědeckou radou a místo toho využil své pozice k propagaci svých vlastních myšlenek.
4. V neposlední řadě se profesor Ferrari angažoval v několika externích organizacích, akademických i komerčních, čemuž věnoval mnoho času a úsilí a při několika příležitostech dal těmto externím aktivitám přednost před závazky vůči ERC. Pracovní zátěž spojená s těmito činnostmi se ukázala jako neslučitelná s mandátem předsedy Vědecké rady.

Profesor Ferrari následně rezignoval dne 7. dubna 2020. Jeho rezignace tedy ve skutečnosti následovala až po písemném jednomyslném hlasování o nedůvěře. Naproti tomu profesor Ferrari uvedl, že důvodem jeho rezignace je, že Vědecká rada nepodporovala jeho výzvu, aby ERC financovala zvláštní iniciativu zaměřenou na virus COVID-19. K tomuto bodu podotýkáme, že Vědecká rada tuto zvláštní iniciativu nepodpořila, protože šla za rámec poslání ERC a protože Generální ředitelství pro výzkum a inovace Komise již velmi aktivně připravovalo nové programy na podporu tohoto výzkumu prostřednictvím jiných a pro tento účel vhodných nástrojů.

Zároveň je třeba zmínit, že mnoho výzkumníků financovaných ERC bylo aktivní ve výzkumu rodiny koronavirů a mnoha dalších stejně nebezpečných patogenů. Více než 50 probíhajících nebo dokončených projektů ERC v celkové výši přibližně 100 milionů EUR přispívá k reakci na pandemii COVID-19 poskytnutím poznatků z několika různých vědních oborů, jako jsou

virologie, epidemiologie, imunologie, diagnostické a léčebné metody, veřejné zdraví, zdravotnické prostředky, umělá inteligence, sociální chování nebo řešení krizí.

Kromě toho, jak je i uvedeno na webových stránkách ERC v reakci na krizi COVID-19, ERC dává řešitelům grantů volnost k tomu, aby modifikovali svůj výzkumný projekt. Jedná se o účinné opatření, protože několik příjemců grantů ERC se již ptalo na možnost zabývat se výzkumem souvisejícím s COVID-19 v jejich probíhajícím projektu. Všechny tyto informace jsou veřejně dostupné na webové stránce ERC. Ta také nabízí konkrétní příklady řešitelů ERC grantů ilustrující, jak je hraniční „bottom-up“ výzkum klíčový pro získávání nových a mnohdy neočekávaných poznatků, které pomáhají lepšímu porozumění a boji proti pandemii COVID-19 a dávají návody pro řešení krizových situací ve společnosti.

ERC ovšem nepředkládá grantové výzvy ke konkrétním tématům, protože hlavní zásadou ERC je, že vědci plní cíle, které si sami definují a sami rozhodují, na čem chtějí pracovat. Podle našeho názoru je toto klíč k té nejlepší vědě.

Vědecká rada zároveň plně stojí za názorem, že vědecký výzkum poskytne ta nejlepší řešení v boji proti pandemiím, jako je COVID-19.

Proto litujeme prohlášení profesora Ferrariho, které neodráží skutečný stav věcí. Tato Vědecká rada je i nadále odhodlána pokračovat v misi, pro kterou byla ERC zřízena a kterou je podpora hraničního „bottom-up“ výzkumu. I přes současnou pandemii a komplikace s ní související ERC zpracovává žádosti o Starting a Consolidator granty, které budou podporovat výzkumné pracovníky z celé Evropě na cestě za jejich budoucími objevy.